

TALOUSARVIO 2023 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2023 – 2026

Kuntatalouden tilanne

Kuntatalous pysyi vahvana vuonna 2021 edellisen vuoden tapaan. Vuosikate heikkeni noin 300 miljoonaa euroa, mutta se riitti kattamaan poistot ja nettoinvestoinnit koko maan tasolla. Kuntien lainakannan kasvu heikkeni aikaisempiin vuosiin verrattuna. Kasvua oli edelliseen vuoteen 0,6 prosenttia. Vuoden 2021 tilinpäätösarviossa kuntien lainakanta euroa/asukas oli 3 479. Negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärä kääntyi lievään kasvuun vuonna 2021. Niitä oli 13, kun edellisvuonna määrä oli kaksi. Viime vuoden tilinpäätösarvioiden mukaan erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevien kuntien arviointimenettelyyn ennakoitaan olevan tulossa 1-3 uutta kuntaa taseeseen kertyneen alijäämän vuoksi.

Kuntien toimintakate heikkeni 4,2 prosenttia vuonna 2021 verrattuna edelliseen vuoteen. Toimintatuotot kasvoivat voimakkaasti, 14,3 prosenttia. Kasvuun vaikutti vahvasti koronatuikien kohdentuminen valtionavustuksina valtionosuuksien sijaan. Toimintakulut kasvoivat myös huomattavasti, 6,1 prosenttia. Vuosikatteen heikkeneminen selittyy valtaosin toimintakulujen kasvulla. Verotulojen kasvu oli ennakoitua parempi sen ollessa yhteensä 6,7 prosenttia. Erityisesti yhteisö- ja kiinteistövero kasvoivat merkittävästi. Yhteisöverojen jako-osuuden 10 % korotus jatkui vuodelle 2021 liittyen koronatoimien tukitoimiin. Lisäksi kuntien ryhmäosuuksiin tehtiin kahden prosenttiyksikön korotus johtuen varhaiskasvatusmaksujen alennuksen kompensoimisesta. Merkittävin syy verotuottojen kasvuun oli se, että osa yrityksistä reagoi koronaepidemiaan alentamalla ennakkoverojaan vuonna 2020, ja ne joutuivat maksamaan tavallista enemmän lisäennakoita sekä jäännösveroja vuonna 2021. Valtionosuudet vähenivät, 8 prosenttia, vuonna 2021, kun koronaepidemian valtion tuki kohdentui pääasiassa valtionavustuksina.

Vuonna 2023 kuntien kunnallisveroja leikataan 12,64 prosenttia, valtionosuuksista leikataan sote-sidonnaiset osat, noin 70 prosenttia peruspalveluiden valtionosuuksista, yhteisöverosta kolmasosa ja verotulomenetysten kompensatiosta noin 70 prosenttia leikataan sote-palvelujen siirtyessä kunnilta hyvinvointialueille. Sote-uudistus kaventaa kuntien taloudellista liikkumatilaa, kun tehtäväkenttä supistuu ja tulot sekä menot vähenevät siirtyviä tehtäviä vastaavasti. Sote-uudistuksen jälkeen suurin osa kuntatalouden kustannuksista syntyy varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestämisestä. Muuttoliikkeen ja rakennuskannan iän vuoksi investointitarpeet pysyvät mittavina monissa kunnissa.

Vuonna 2023 toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan vahvistuvan kaikissa kuntakokoryhmissä. Tämä johtuu siitä, että vuoden 2023 kunnallisveroissa on mukana myös aiempien vuosien veroprosenteilla maksuunpantuja veroja. Kehyskauden lopussa kaikkien kuntakokoryhmien toiminnan ja investointien rahavirran ennakoitaan olevan negatiivinen. Vuosikate riittäisi kuitenkin kattamaan poistot. Vuonna 2026 suurin laskennallinen veroprosentin korotuspaine olisi alle 2 000 asukkaan kuntakokoryhmässä. Tuottavuutta ja tehokkuutta lisäävien rakenteellisten uudistusten tarve kuntataloudessa säilyy myös sote-uudistuksen jälkeen.

TE-palvelujen siirtoa kuntiin koskeva hallituksen esitys tulee eduskuntakäsittelyyn syyskuussa 2022, ja palvelujen järjestämisvastuun on tarkoitus alkaa kunnissa vuoden 2024 aikana. Työllisyyden kuntakokeilua on esitetty jatkettavan vuoden 2024 loppuun. Kiinteistöveron kehittämishanke on meneillään ja uusi järjestelmä otettaneen käyttöön vuonna 2024.

Savonlinnan kaupungin talous

Vuoden 2021 tilinpäätöksen mukaan kaupungin taseessa on noin 23 miljoonan euron suuruinen taseylijäämä. Talouden tasapainotilan saavuttamista ovat edesauttaneet kaupungin vuodesta 2013 alkaen käynnissä olleet talouden sopeuttamistoimenpiteet; henkilöstövähennykset noin 228 htv, toimintamenojen leikkaukset ja kiinteistökannan vähentäminen noin 50 000 k-m². Kaupungin saamat koronatuot kohdentuivat vuonna 2021 pääasiassa valtionavustuksina olleen noin 0,9 miljoonaa euroa. Yhteisöveron jako-osuuden korotus 10 prosentilla jatkui vuodelle 2021. Merkittävin vaikutus verotuottojen kasvuun oli yritysten maksamat verovuoden 2020 lisäennakot ja jäännösverot.

Laadintaohjeen liitteen 2 jälkeen on koottu kaupungin taloutta koskevia tietoja

Savonlinnan kaupungin talousraami 2023–2026; S i s ä l t ö k u v a u s

Tulevan taloussuunnitelmakauden laadintaraami pohjautuu:

1) Valtuuston hyväksymiin talouden sopeuttamistoimenpiteisiin:

- henkilöstösuunnitelmaan ajalla 2021–2023 sisältyvät henkilöstövähennykset ja henkilöstömenojen pysyvät leikkaukset ajalla 2020–2022 yht. 1,5 milj. euroa/v.
- toimintamenoleikkaus ajalla 2021–2024: Sosiaali- ja terveyspalvelujen ostomenoleikkaus
- 5 milj. euroa/v. 2021, -3 milj. e /v 2022. Leikkaukset perustuvat FCG:n odotekustannusanalyysiin, minkä perusteella sote -palvelujen säästöpotentiaali on yli 13 milj. euroa vuodessa
- kustannustaso on lähtenyt kuluvan vuoden kevään aikana jyrkkään nousuun, ja se on laaja-alaistunut. Tulosalueet arvioivat itse kustannustason nousun ja sisällyttävät sen laskelmiin raamin puitteissa.
- Raamin laskelmissa huomioidaan alustava kunnallisveron 0,5 prosenttiyksikön alenema vuodelle 2024.

Kuluvan vuoden 2022 osalta on ensiarvoisen tärkeää, että kaupungin Sosterille asetetut talouden sopeuttamistoimenpiteet toteutuvat, jotta kaupungin taloutta ei jäisi rasittamaan pysyvä rahoitusvaje.

Sote-uudistukseen sisältyvät tasauselementit: muutosrajoitin ja järjestelmämuutoksen tasaus.

- Muutosrajoittimella lievennetään kunnan kustannusten ja tulojen siirron epäsuhtaa. Rajoittimen suuruus on symmetrisesti 60 prosenttia sekä positiivisesta että negatiivisesta muutoksesta. Kunnan omavastuulle jää siirtyvien kustannusten ja tulojen erotuksesta 40 prosenttia pysyvästi.
- Toinen tasauselementti on 5 vuoden aikana porrastetusti aleneva siirtymätasaus. Tämän jälkeen, vuonna 2027, siirtymätasaus jää pysyväksi, jolloin

se on enintään +/- 60 euroa/asukas. Tasauselementit sisältävät kannusteen tasapainottaa taloutta uudistuksen voimaantumiseen saakka. Tärkeää on saada sote-ostopalvelujen nykyinen kustannusrakenne oikaistua vielä vuoden 2022 aikana. Mikäli kustannuksia ei saada tasapainoon siirtyvien tulojen kanssa, 40 prosentin omavastuu erotuksesta jää pysyvästi kaupungin taloutta rasittamaan, ja se vaikuttaa sivistystoimen rahoitukseen.

Merkityksellistä on myös se, miten kuntaan jäävien palvelujen tarve ja kustannustaso kehittyy suhteessa kunnille jäävään rahoitusjärjestelmään.

2) Arvioon kuntatalouden kehityksestä ajalla 2023–2026:

- toimintatuottojen arvioidaan laskevan kehyskaudella vuoden 2021 tasosta.
- palkkakulujen kasvu vuonna 2023 on 3,26 prosenttia korkoa korolle laskettuna perustuen kesäkuun alussa syntyneeseen uuteen virka- ja työehtosopimukseen. Korotusprosentissa on huomioitu vuoden 2022 talousarvion palkankorotusprosentti 1,6.
- verotuloarviot pohjautuvat VM:n ja Kuntaliiton veroennustekehikoihin sekä FCG Oy:n painelaskelmaan. Vuodesta 2024 alkaen on huomioitu alustava 0,5 prosenttiyksikön alennus kunnallisveroon. Se on kytketty lähinnä siihen, miten Sosteri pysyy vuoden 2022 talousarviossaan kuntien sote-palvelumenojen osalta. Lisäksi ehtona on, että kaupungin verotulojen kasvu jatkuu vahvana sekä yleinen taloudellinen kehitys on myönteistä eikä kustannusten noususta aiheudu merkittävää suurien kuluja koko kaupungin mittakaavassa. Perusteluna veroalennukselle esitetään myös se, että kilpailukykyinen veroprosentti on kaupungille sekä pito- että vetovoimatekijä, jolla pyritään lisäämään väestön pysyvyyttä ja muuttovoittoa sekä saamaan elvytystä yksityisiin palveluihin parantamalla asukkaiden ostovoimaa. Veroalennuksen positiivisilla vaikutuksilla on tavoite rahoittaa osa verokevennyksen aiheuttamasta tulomenetyksestä.
- valtionosuustuloarviot perustuvat VM:n ja Kuntaliiton veroennustekehikoihin sekä FCG Oy:n painelaskelmaan vuosille 2023-2026. Muutosrajoitin ja siirtymätasaus sekä kaupungin väestökehitys on huomioitu laskelmilla.

Konserni

Konserniriskeihin ei ole tehty varauksia.

Rahoitus

Rahoitusmenoissa tulee olemaan suurta nousua taloussuunnitelmakaudella. Inflaation hillitsemiseksi korot ovat lähteneet nousuun. Investointien määrässä on huomioitava rahoituskustannusten merkittävä nousu.

Vuosikate ja poistot

Vuosikate riittää kattamaan vuosipoistot taloussuunnitelmakauden ensimmäisenä vuonna, mutta ei enää suunnitelmakauden muina vuosina. Teknisellä toimialalla selvitetään pääterveysasemakiinteistön jatkokäyttöä. Selvitystyöhön ja alaskirjaamiseen on aikaa kolme vuotta.

Tulos

Taloussuunnitelmaraami on laadittu siten, että taseeseen kertynyttä ylijäämää käytetään kattamaan menoja muina vuosina paitsi ei talousarviovuonna 2023. Kehyskauden lopussa kertynyttä ylijäämää on jäljellä noin 18,8 miljoonaa euroa.

Investoinnit

Taloussuunnitelman tuotannolliset investoinnit, jotka kasvattavat kaupungin varallisuutta siten, että niiden vaikutus käyttötaloudessa on nettotuloja lisäävä, voidaan tehdä investointiraamin ulkopuolella. Muiden investointien osalta investointiraami on 13 – 14 milj. euroa/vuosi (netto). Tavoitteena on, että konsernitasolla laskettu asukaskohtainen velkamäärä ei ylitä konsernien keskimääristä velkamäärää. Kaupungin tämän hetkinen konsernivelka on alle valtakunnan keskimääräisen velkamäärän.

Talouden kehitysnäkymät

Taloudellisen tasapainon ylläpito edellyttää sote-ostopalvelumenojen sopeuttamista kaupungin taloudelliseen kantokykyyn vielä vuonna 2022 siten, että pysyvää rahoitusvajetta ei synny kaupungin talouteen sote-uudistuksen tultua voimaan. Sote-rahoitusjärjestelmien seurauksena Savonlinnalle uhkaa jäädä pysyvästi Suomen korkeimpiin kuuluvat sote -menot rasitukseksi. Kaupungin tulee ehdottomasti saada sopeutettua sote-menot lähemmäksi palvelutarvevakioidujen kustannusten maan keskiarvoa. Nyt Savonlinnan tarvevakioidut sotekustannukset lukeutuvat maan kalleimpiin. FCG:n laatiman arvion mukaan säästöpotentti vuodessa on noin 13 miljoonaa euroa. Kaupungin oma palveluverkko tulee sopeuttaa taloussuunnitelmakaudella käytettävissä olevaan tulopohjaan.

Savonlinnassa 27.6.2022

LAADINTAOHJE

1. Talousarvion ja -suunnitelman perusta

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat Savonlinnan kaupungin strategiaa. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kaupungin ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet, jotka pohjautuvat uuteen kaupunkistrategiaan. Talouden osalta tavoitteena on se, että edellytykset kaupungin palvelutehtävien hoitamiseen turvataan ja talous saadaan pidettyä tasapainossa. Tämä edellyttää jo valtuustossa päätettyjen pitkän aikavälin talouden tasapainottamisohjelmien täytäntöönpanoa siten, että niihin jo hyväksytyt tasapainotuskeinot saadaan toteutettua myös tulevilla taloussuunnitelmakaudella.

Kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelma on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kaupungin taseeseen kertynyt tasealijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Erillistä tasapainotusohjelmaa ei laadita taloussuunnitelmaan, vaan tarvittavat tasapainotustoimet sisällytetään taloussuunnitelmaan asianomaisille tulosalueille ja niistä tehdään erittely tulosalueen tavoitekortille.

2. Talousarvion laadintaperusteet ja raami

Vuoden 2023 talousarviossa toimintakateraami on lautakunta-/toimialakohtainen. Toimiala käyttää omaa harkintaansa siitä, miten toimialakohtainen raami jakautuu tulosalueiden kesken. Raamin laskentaperusteet ja sisältö on tuotu esille kohdassa; S i s ä l t ö k u v a u s.

Erikseen määritellyt konsernin tyttävät laativat tavoitekortin taloussuunnitelmakaudelle 2023 – 2026, asunto-osakeyhtiöiden ei tarvitse laatia tavoitekorttia.

Talousarvioehdotus on sovitettava annettuun raamiin.

Toimintojen ja palveluiden tuottamistapojen vaihtoehdot pitää tarkastella ja kaikki vaihtoehtoiset ja ennen kaikkea edullisimmat tuotantotavat on tutkittava ja niihin siirtymisestä on tehtävä selkeä suunnitelma. Suunnitelma on esitettävä yhdessä talousarvion kanssa. Talousarvioehdotuksessa on **tuotava esille uudet kohteet, joihin talousarviossa ei aiemmin ole osoitettu määrärahaa sekä voimassa oleviin sopimuksiin perustuvat olennaiset hintojen korotukset.** *Liitteenä nro 1; TA2023, TS2024 – TS2026 laadintakehys toimialoittain sekä liitteenä nro 2 taloussuunnitelmakauden tuloslaskelma-arvio.*

Talousarvio ja -suunnitelma laaditaan vuoden 2022 rahanarvoon. Lisäksi tulosalueet ottavat huomioon vuosien 2022 ja 2023 kustannustason nousun arvioitaessa palvelujen ostojen, aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden sekä muiden menojen määrärahoja. VM:n kunta-asioiden kuntatalousohjelman 2023-2026 arvion mukaan kuluttajahintojen muutos on vuonna 2022 4 prosenttia ja vuonna 2023 2,1 prosenttia sekä rakennuskustannusindeksi on vuonna 2022 7,1 prosenttia ja vuonna 2023 2,5 prosenttia. Kustannusnousut mitoitetaan tulosalueen raamiin sopiviksi. Toimintatuottojen eli maksutaksojen korotuksen arvioidaan olevan noin 8 prosenttia vastaten kustannustason nousua.

3. Investoinnit

Investoinniksi lasketaan yli 10 000 euron uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeet. Investoinniksi voidaan katsoa myös hanke, joka on luonteeltaan investointi. Määräraharaukset tehdään ilman arvonlisäveroa. Hallintokuntien on tehtävä ehdotuksensa investointiohjelman siten, että hankkeelle esitetään seuraavat tekijät:

- kustannusarvio ja sen jakautuminen eri vuosille
- hankkeeseen saatavat rahoitusosuudet
- nettorahoitus
- hankkeen vaikutus käyttötalouteen ja suunnitelman mukaiset poistot

Hankkeet on asetettava tärkeysjärjestykseen. Investoinnit mitoitetaan siten, että välttämättömät investoinnit kyetään toteuttamaan. Talousarvion investointiosan raami on noin 13-14 miljoonaa euroa vuonna 2023. Etusijalla ovat sellaiset investoinnit, joilla palvelurakennetta ja kustannustehokkuutta kehitetään suunnitelmallisesti tai luodaan edellytyksiä uusien työpaikkojen syntymiseen yrityskentässä.

4. Hankinnat

Hankintoihin tarvittavat määrärahat varataan talousarvioon ja -suunnitelmaan pääsääntöisesti ilman arvonlisäveroa. Myyntihintoihin sisältyvää arvonlisäveroa ei esitetä tuloarviossa.

Hankintojen hyvän suunnittelun, riittävän markkinakartoituksen tekemiseksi ja tavoitteiden mukaisen lopputuloksen varmistamiseksi toimialojen hankintojen ennakointia parannetaan seuraavilla toimenpiteillä:

Toimialat laativat taloussuunnitelman liitteeksi erillisen raportin tulevista hankinnoistaan (tavarat/ palvelut/urakat). Raporttiin listataan taloussuunnitelmakauden aikana tehtävät hankinnat (leasing/oma hankinta). Tämä koskee sekä uusia hankintakohteita että taloussuunnitelmakauden aikana päättyviä hankintasopimuksia. Uudet hankintakohteet yksilöidään seuraavasti: hankinnan kohde, sen arvioitu arvo, hankinnan toteuttamisajankohta ja vastuuhenkilö. Päättyvistä sopimuksista listataan hankinnan kohde, sopimuksen päättymisajankohta, arvioitu vuosittainen arvo sekä hankinnan vastuuhenkilö.

5. Henkilöstö

Hallintokuntien pitää liittää talousarvioehdotukseen henkilöstösuunnitelma vuosille 2023-2026. Henkilöstösuunnitelman on perustuttava kaupungin strategiasta johdettuihin rakenteellisiin ratkaisuihin, tavoiteorganisaation valmistelussa annettuun henkilöstön vähentämistavoitteeseen sekä ja yt-neuvottelun tuloksena vuonna 2019 päätettyyn henkilöstömäärän vähennykseen ajalla 2020-2022. Henkilöstösuunnitelmaan kirjataan henkilöstön määrällisen tarpeen lisäksi laadullinen tarve, missä kuvataan tulevana vuosina toimialalla tarvittava osaaminen sekä osaamisen siirtämisen suunnitelma

henkilöstön eläköityessä. Henkilöstöpalvelut toimittaa hallintokunnille syyskuun aikana henkilöstösuunnitelman laadintataulukon lähtötietoineen, jos sitä ei ole hallintokunnalle jo aiemmin toimitettu.

Palkoissa käytetään 3,26 % korotustasoa vuodelle 2023 vuoden 2022 tasosta laskettuna. Henkilösivukulut lasketaan 20,59 % palkoista, (henkilöstösivukuluprosentit ovat valmiina taloussuunnitteluohjelmassa).

Palkkamäärärahoja ei varata sellaisille tyhjille vakansseille, joille ei ole täyttölupaa. Mahdollisten kesätyöntekijöiden ja tiedossa olevien sijaisten palkkakulut huomioidaan talousarviossa. Sijaismäärärahoja tulee tarkastella kriittisesti.

6. Toiminnalliset tavoitteet, sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Myös toiminnalliset tavoitteet johdetaan kaupungin strategiasta. Tavoitteiden laadinnassa korostetaan erityisesti mitattavuutta. Tavoitteista laaditaan erilliset taulukot, jotka tulevat pohjautumaan valtuuston hyväksymään kaupunkistrategiaan. Talousarvion laadinnassa on huomioitava, että valtuuston käsittelyssä olevien tavoitteiden pitää olla helposti seurattavia. Lautakunnat voivat asettaa myös tarkempia tavoitteita oman hallintokuntansa osalle. Näiden on kuitenkin oltava kaupungin strategian mukaisia. Talousarvion valmistelun yhteydessä palvelukokonaisuudet analysoivat toimintaympäristön muutoksia, tunnistavat tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioivat niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä.

Asukaslukutietona käytetään:

v. 2022 32 150

v. 2023 31 123

v. 2024 30 654

v. 2025 30 207

v. 2026 29 775 asukasta.

7. Talousarvion tekninen valmistelu

Siivous-, ruoka- ja toimitilapalvelut sekä keskushallinto laativat omat talousarvionsa ensimmäisinä. Niiden muille hallintokunnille kohdistamat sisäiset laskutukset (ns. vyörytykset) pitää toimittaa 15.8.2022 mennessä taloussuunnittelija-pääkirjanpitäjä Tarja Miettiselle, joka yhdessä talouspalvelun muun henkilöstön kanssa sisällyttää ne hallintokuntien talousarvioehdotukseen.

Sisäiset ja ulkoiset menot pitää eritellä talousarviossa eli jokaiselle sisäiselle menolle tai tulolle on oltava oma sisäinen vastineensa.

8. Aikataulu

Yksityiskohtainen laadinta-aikataulu on *liitteenä 3*.

Liite 1

TOIMIALAKOHTAISET RAAMIT VUOSILLE 2023-2026

	TA 2022	v. 2023	v. 2024	v. 2025	v. 2026
KESKUSHALLINTO					
Toimintatuotot					
Tarkastustoimi	0	0	0	0	0
Hallintopalvelut	2 104 644	2 025 000	2 025 000	2 025 000	2 025 000
Kehitt. ja elinkeinopalvelut	45 700	46 000	46 000	46 000	46 000
Talous- ja henkilöstöpalvelut	1 503 857	1 504 000	1 504 000	1 504 000	1 504 000
Sosiaali- ja terveystoimet	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
YHTEENSÄ	3 854 201	3 775 000	3 775 000	3 775 000	3 775 000
Toimintakulut					
Tarkastustoimi	-99 741	-106 000	-106 000	-106 000	-106 000
Hallintopalvelut	-4 529 157	-4 721 000	-4 721 000	-4 721 000	-4 721 000
Kehitt. ja elinkeinopalvelut	-4 495 493	-4 512 000	-4 512 000	-4 512 000	-4 512 000
Talous- ja henkilöstöpalvelut	-3 668 944	-3 435 000	-3 435 000	-3 435 000	-3 435 000
Sosiaali- ja terveystoimet	-148 584 009	-448 000	-448 000	-448 000	-448 000
YHTEENSÄ	-161 377 344	-13 222 000	-13 222 000	-13 222 000	-13 222 000
TOIMINTAKATE	-157 523 143	-9 447 000	-9 447 000	-9 447 000	-9 447 000

	TA 2022	v. 2023	v. 2024	v. 2025	v. 2026
SIVISTYSTOIMI					
Toimintatuotot					
Hallintopalvelut	479 981	480 000	480 000	480 000	480 000
Varhaiskasvatus	996 634	997 000	997 000	997 000	997 000
Perusopetus	1 774 320	1 774 000	1 774 000	1 774 000	1 774 000
Lukiokoulutus	220 200	220 000	220 000	220 000	220 000
Muu koulutus	53 800	54 000	54 000	54 000	54 000
Kulttuuripalvelut	136 250	136 000	136 000	136 000	136 000
Vapaa-aikapalvelut	970 345	970 000	970 000	970 000	970 000
YHTEENSÄ	4 631 530	4 631 000	4 631 000	4 631 000	4 631 000
Toimintakulut					
Hallintopalvelut	-873 595	-874 000	-874 000	-874 000	-874 000
Varhaiskasvatus	-15 538 613	-15 539 000	-15 539 000	-15 539 000	-15 539 000
Perusopetus	-28 284 277	-28 284 000	-28 284 000	-28 284 000	-28 284 000
Lukiokoulutus	-6 449 578	-6 450 000	-6 450 000	-6 450 000	-6 450 000
Muu koulutus	-604 804	-605 000	-605 000	-605 000	-605 000
Kulttuuripalvelut	-3 716 169	-3 716 000	-3 716 000	-3 716 000	-3 716 000
Vapaa-aikapalvelut	-3 913 059	-3 913 000	-3 913 000	-3 913 000	-3 913 000
YHTEENSÄ	-59 380 095	-59 381 000	-59 381 000	-59 381 000	-59 381 000
TOIMINTAKATE	-54 748 565	-54 750 000	-54 750 000	-54 750 000	-54 750 000

	TA 2022	v. 2023	v. 2024	v. 2025	v. 2026
TEKNINEN TOIMI					
Toimintatuotot					
Hallintopalvelut	1 465 761	1 416 000	1 416 000	1 416 000	1 416 000
Työllisyyspalvelut	3 085 700	1 575 000	1 575 000	1 575 000	1 575 000
Kunnallistekniset palvelut	1 378 215	1 378 000	1 378 000	1 378 000	1 378 000
Maankäyttöpalvelut	3 164 400	3 164 000	3 164 000	3 164 000	3 164 000
Toimitilapalvelut	22 506 110	21 506 000	21 506 000	21 506 000	21 506 000
Rakennusvalvonta	465 000	465 000	465 000	465 000	465 000
Ympäristöpalvelut	75 150	75 000	75 000	75 000	75 000
Ympäristöterveydenhuolto	0	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000
Vesilaitos	6 918 745	6 919 000	6 919 000	6 919 000	6 919 000
YHTEENSÄ	39 059 081	37 898 000	37 898 000	37 898 000	37 898 000
Toimintakulut					
Hallintopalvelut	-6 525 415	-6 225 000	-6 225 000	-6 225 000	-6 225 000
Työllisyyspalvelut	-9 403 047	-6 329 000	-6 329 000	-6 329 000	-6 329 000
Kunnallistekniset palvelut	-6 295 637	-6 296 000	-6 296 000	-6 296 000	-6 296 000
Maankäyttöpalvelut	-2 337 908	-2 338 000	-2 338 000	-2 338 000	-2 338 000
Toimitilapalvelut	-17 748 817	-17 513 000	-17 513 000	-17 513 000	-17 513 000
Rakennusvalvonta	-631 507	-632 000	-632 000	-632 000	-632 000
Ympäristöpalvelut	-372 831	-373 000	-373 000	-373 000	-373 000
Ympäristöterveydenhuolto	0	-2 448 000	-2 448 000	-2 448 000	-2 448 000
Vesilaitos	-4 053 074	-4 053 000	-4 053 000	-4 053 000	-4 053 000
YHTEENSÄ	-47 368 236	-46 207 000	-46 207 000	-46 207 000	-46 207 000
TOIMINTAKATE	-8 309 155	-8 309 000	-8 309 000	-8 309 000	-8 309 000

Liite 2

Kaupunginhallitus 27.6.2022, liite A
702/02.02.00.00/2022

Kaupunkitason raami 2023 - 2026										
							Sote-alueiden voimaantulo	Vero -0,5%		
TULOSLASKELMA	TP 2012	TP 2018	TP2019	TP2020	TP2021	Ta muutos TA2022 +	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
****	yhdistelty					Ta-muutos				
TOIMINTATUOTOT	55 743 360	50 904 644	47 719 771	47 684 038	50 886 030	47 474 812	46 304 000	46 304 000	46 304 000	46 304 000
M %		-8,7 %	-20,0 %	-0,1 %	6,7 %	-6,7 %	-2,5 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
TOIMINTAKULUT	-250 175 609	-260 741 513	-258 339 692	-255 639 156	-269 431 210	-268 839 175	-118 810 000	-118 810 000	-118 810 000	-118 810 000
M %		4,2 %	-0,5 %	-1,0 %	5,4 %	-0,2 %	-55,8 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
TOIMINTAKATE	-194 432 249	-209 836 869	-210 619 921	-207 955 118	-218 545 180	-221 364 363	-72 506 000	-72 506 000	-72 506 000	-72 506 000
M %		7,9 %	6,0 %	-1,3 %	5,1 %	1,3 %	-67,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Verorahoitus yht.							85 500 000	84 000 000	84 000 000	84 500 000
Verotulot	117 712 644	129 830 677	131 651 701	139 277 812	145 110 427	136 100 000	79 500 000			
M %		10,3 %	1,4 %	5,8 %	4,2 %	-6,2 %	-41,6 %			
Valtionosuudet	77 432 566	83 773 905	84 291 495	100 632 617	92 415 133	97 227 500	5 500 000			
M %		8,2 %	5,7 %	19,4 %	-8,2 %	5,2 %	-94,3 %			
Rahoitustuotot ja -kulut	416 693	115 448	626 273	803 763	1 057 737	100 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Korkotuotot	166 511									
Muut rahoitustuotot	3 339 530									
Korkokulut	-1 905 341									
Muut rahoituskulut	-1 184 006									
VUOSIKATE	1 129 654	3 883 161	5 949 548	32 759 074	20 038 117	12 063 137	11 994 000	10 494 000	10 494 000	10 994 000
Poistot ja arvonalentumiset	-7 545 997	-8 794 996	-9 626 163	-10 665 030	-9 205 244	-12 000 000	-11 500 000	-12 000 000	-12 400 000	-12 400 000
Satunnaiset kulut	-1 616 370				-242 301					
Satunnaiset tuotot										
TILIKAUDEN TULOS	-8 032 713	-4 911 835	-3 676 615	22 094 044	10 590 572	63 137	494 000	-1 506 000	-1 906 000	-1 406 000
Poistoeron lis. (-) tai väh. (+)	23 460	25 679	-2 376 292	25 680	25 680					
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-8 009 253	-4 886 156	-6 052 907	22 119 724	10 616 251	63 137	494 000	-1 506 000	-1 906 000	-1 406 000
Taseoikaisu										
Kumulatiivinen ali-/ylijäämä	-11 363 575	-3 660 149	-9 713 056	12 406 668	23 022 919	23 086 056	23 580 056	22 074 056	20 168 056	18 762 056

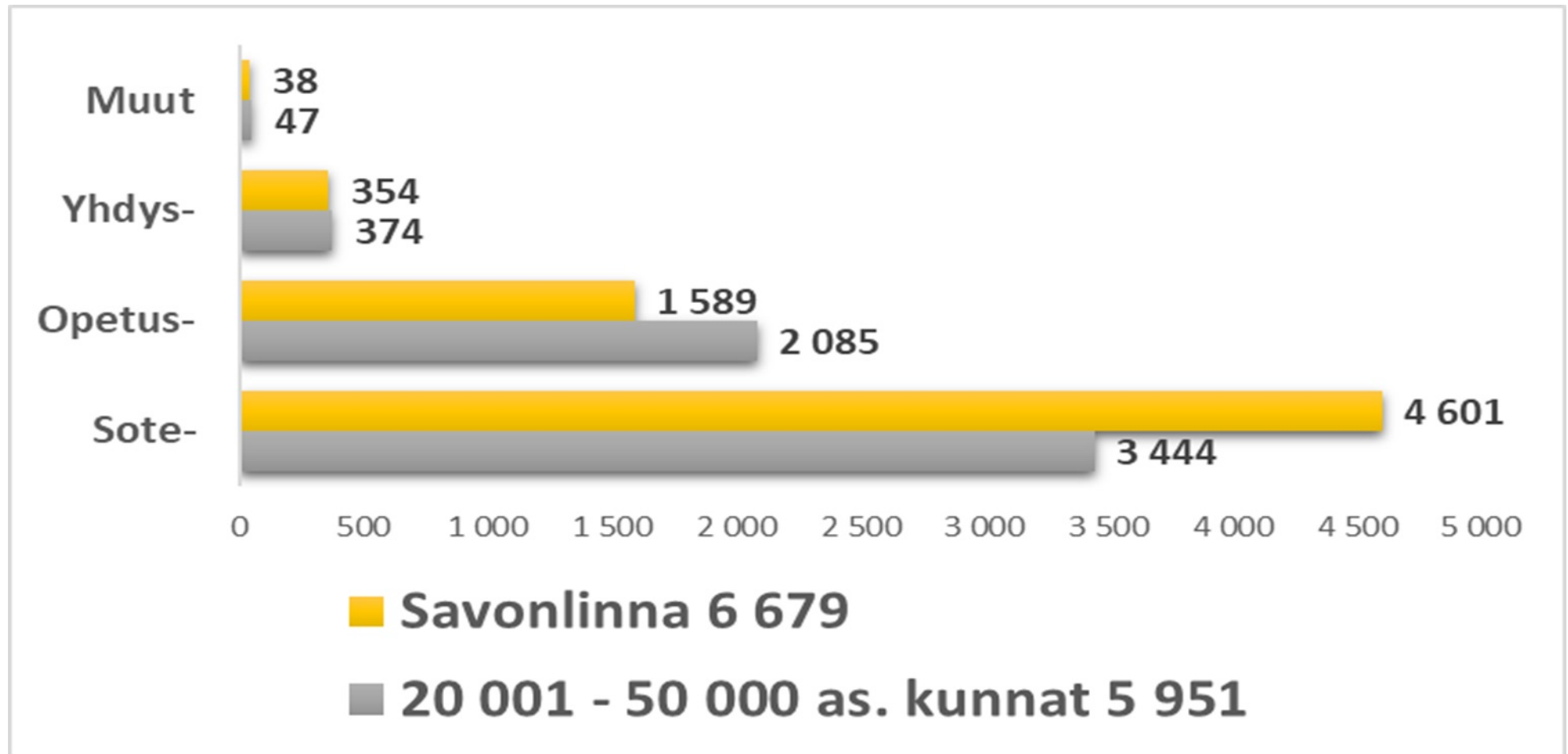
Liite 3

Vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2023-2026 taloussuunnitelman valmisteluajataulu

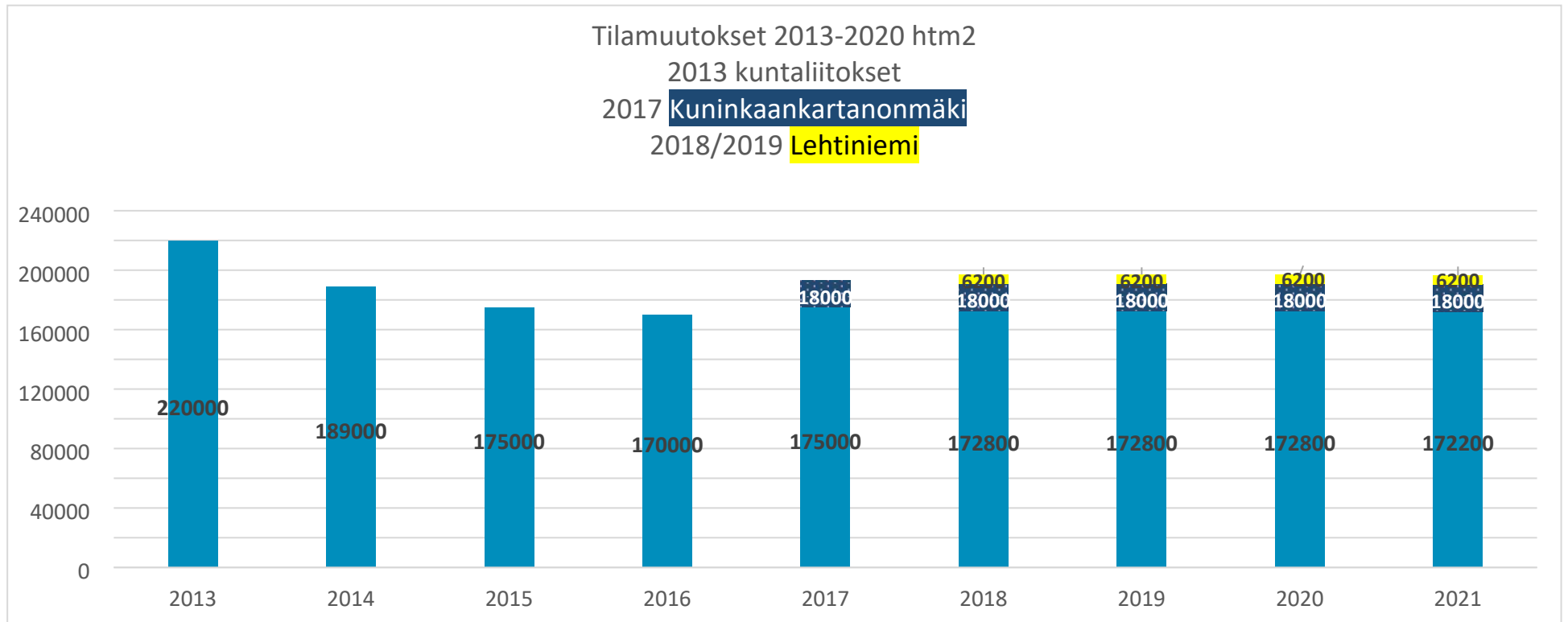
Elokuu		Syyskuu		Lokakuu		Marraskuu	
M	1	T	1	L	1	T	1 KH Ta 2023 ja Ts 2023-2026
T	2	P	2	S	2	K	2
K	3	L	3	M	3 Vkolla 40	T	3
T	4	S	4	T	4 lautakuntien	P	4
P	5	M	5	K	5 TA-kokoukset	L	5
L	6	T	6	T	6	S	6
S	7	K	7	P	7	M	7
M	8	T	8	L	8	T	8
T	9	P	9	S	9	K	9
K	10	L	10	M	10	T	10
T	11	S	11	T	11	P	11
P	12	M	12 Henkilöstösuunnitelmat valmiina	K	12 KJ:n TA-esitys talouspalveluille	L	12
L	13	T	13	T	13	S	13
S	14	K	14	P	14	M	14 KV Ta 2023 ja Ts 2023 -2026
M	15 Sisäiset erät valmiina	T	15	L	15	T	15
T	16	P	16	S	16	K	16
K	17	L	17	M	17	T	17
T	18	S	18	T	18	P	18
P	19	M	19	K	19	L	19
L	20	T	20 Konserniyhteisöjen	T	20	S	20
S	21	K	21 taloussuunnitelmaesitykset	P	21 TA:n henkilöstöinfo, klo 10	M	21
M	22	T	22	L	22	T	22
T	23	P	23	S	23	K	23
K	24	L	24	M	24	T	24
T	25	S	25	T	25	P	25
P	26	M	26 Toimialojen TA-esitykset, sis. invest.	K	26 KJ:n TA-esitys valm./mediatil.	L	26
L	27	T	27	T	27	S	27
S	28	K	28	P	28	M	28
M	29	T	29	L	29	T	29
T	30	P	30	S	30	K	30
K	31			M	31 KH Ta 2023 ja Ts 2023-2026		

Muu liitemateriaali

Palvelutuotannon nettokustannukset v. 2019 €/as

Tilamuutokset 2013-2020

Nettokustannukset ja säästöpotentiaalit 2019

	Savonlinna	Mikkeli	
Asukkaat	32974	53134	
	Nettokustannukset €		
	Savonlinna	Mikkeli	
Käyttötalous yhteensä	220 233 346	339 845 064	
Sote, ei tarvevakioutu	151 713 374	207 169 466	
Sote, tarvevakioitu	111 320 224	158 020 516	
Muu kuin sote	68 552 946	132 622 464	
	Nettokustannus €/asukas		
	Savonlinna	Mikkeli	Ero
Käyttötalous yhteensä	6 679	6 396	+283
Sote, ei tarvevakioutu	4 601	3 899	+702
Sote, tarvevakioitu	3 376	2 974	+402
Muu kuin sote	2 079	2 496	-417
	Säästöpotentiaali/lisäpanostus (-)		
2019	Savonlinna	Mikkeli	
Käyttötalous yhteensä	9 331 642	-15 036 922	
Sote, ei tarvevakioutu	23 147 748	-37 300 068	
Sote, tarvevakioitu	13 255 548	-21 359 868	
Muu kuin sote	-13 750 158	22 156 878	

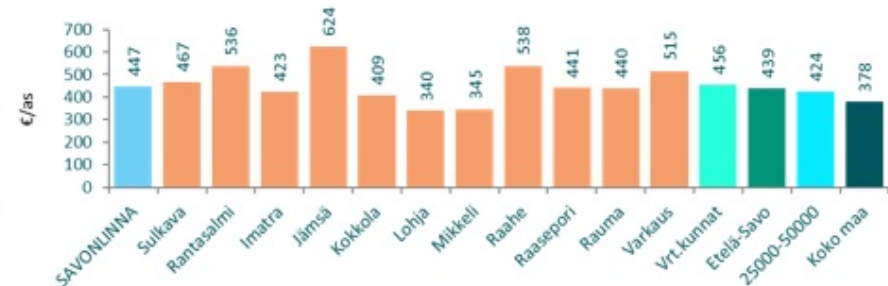

Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kehitys Savonlinnassa, Rantasalmella ja Sulkavalla

SAVONLINNAN Erikoissairaanhoidon avoisto 57,8 M€

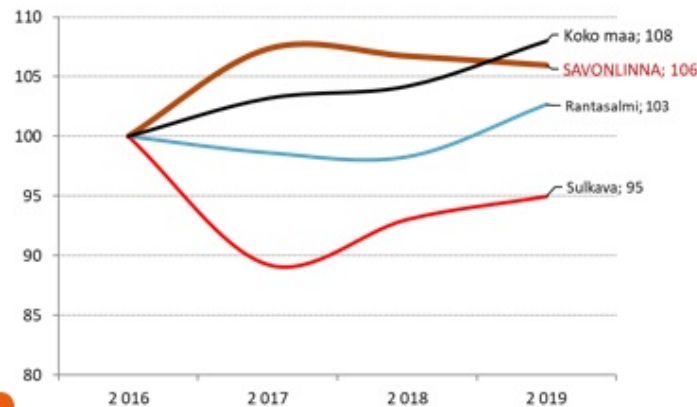
SAVONLINNAN Perusterveydenhuollon avoisto 14,8 M€

Erikoissairaanhoidon, €/as

SAVONLINNAN 2016: 1654 €/as -> 2019: 1753 €/as
Vrt.kunnat 2016: 1381 €/as -> 2019: 1431 €/as

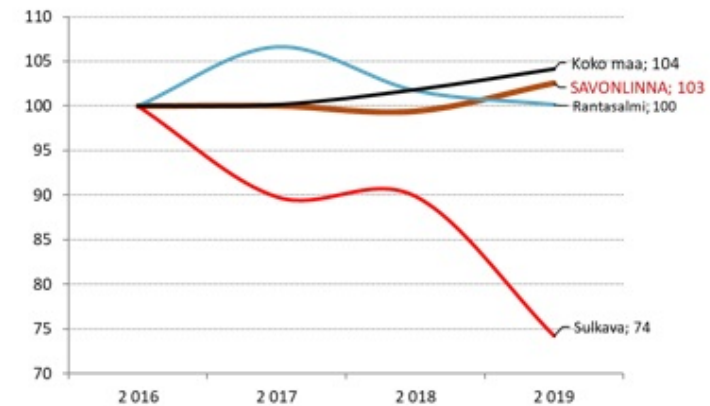
Nettokustannukset 2016-100
Kuntajako 2019

Perusterveydenhuollon avoisto, €/as

SAVONLINNAN 2016: 436 €/as -> 2019: 447 €/as
Vrt.kunnat 2016: 436 €/as -> 2019: 456 €/as

Nettokustannukset 2016-100
Kuntajako 2019

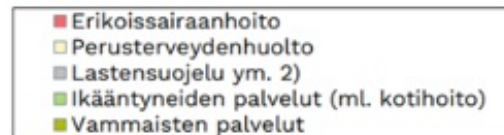
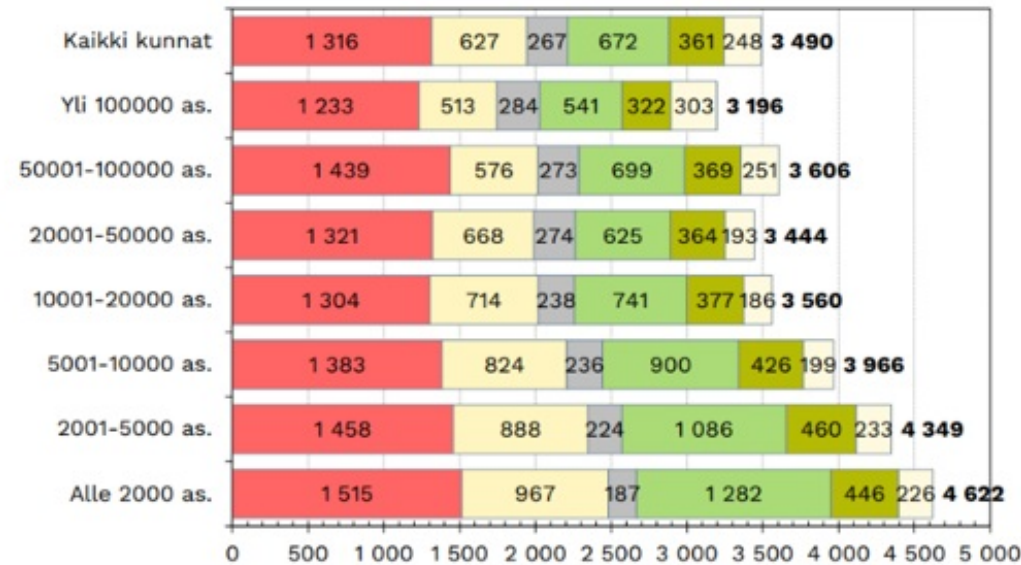

Kuntien sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset¹⁾ vuonna 2019 €/as

1) Nettokustannukset =(Toimintakulut + Poistot ja arvonalentumiset + Vyörytyskulut) - (Toimintatuotot + Vyörytystuotot + Valmistus omaan käyttöön sekä valmisteveraston muutos)

2) Lastensuojelun laitos- ja perhehoito, Lastensuojelun avohuoltopalvelut sekä muut lasten ja perheiden avopalvelut

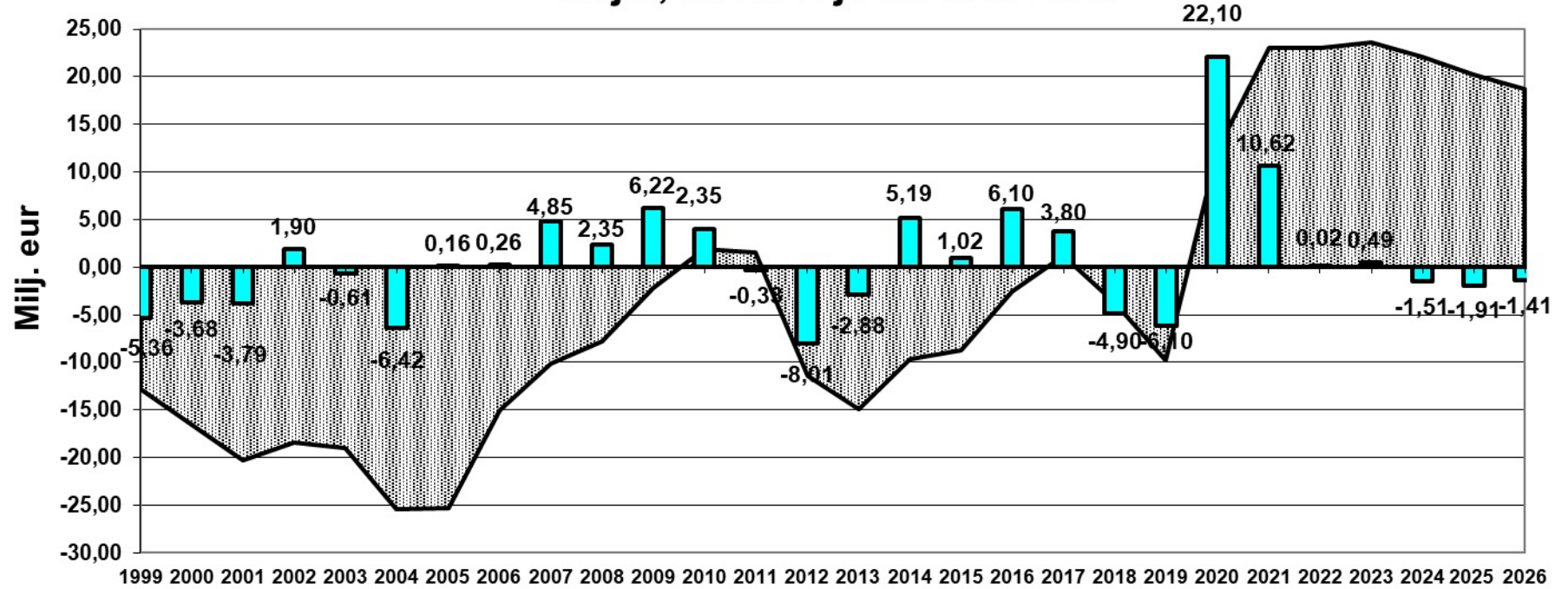

Lähde: Tilastokeskus
Päivitetty: 15.9.2020

Erikoissairaan. Perusterv.hoit. Lastensuoj. Ikään.palvelut Vammaispalv
Savonlinna 1753 743 198 1004 594 4 601

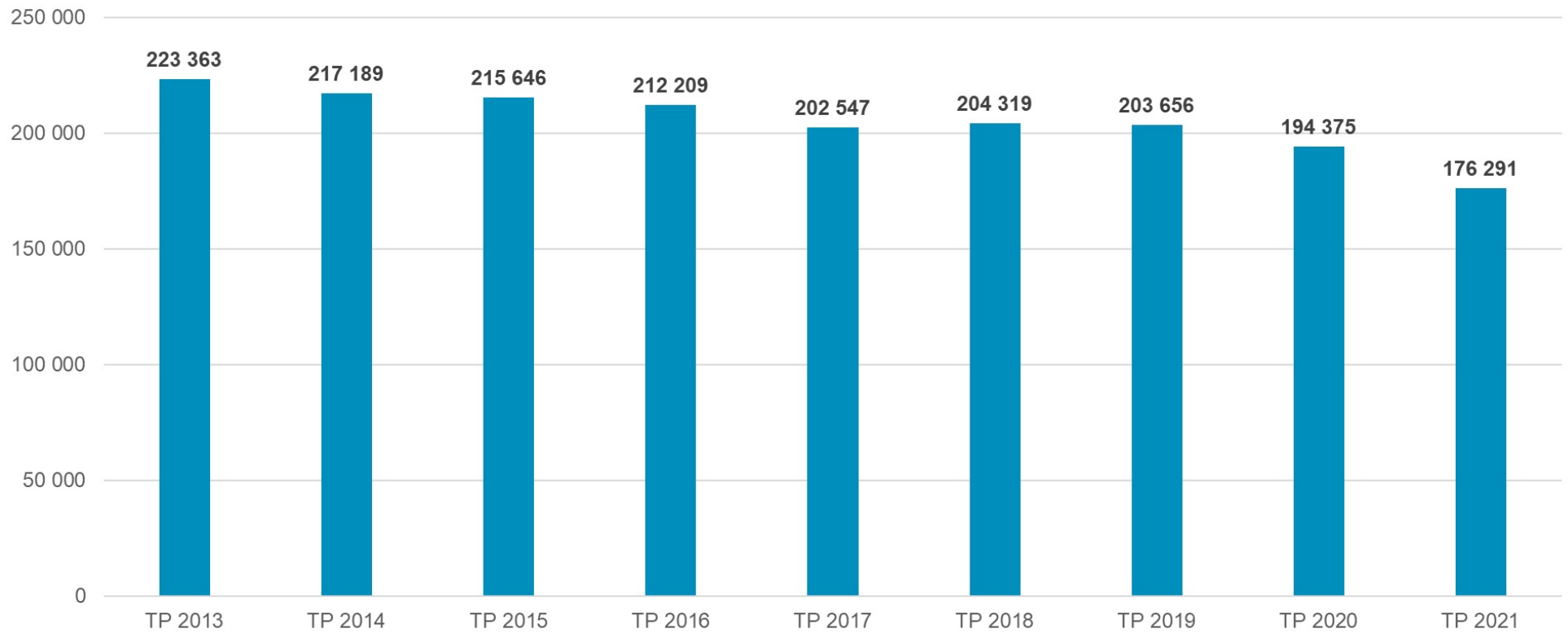
Kumulatiivinen yli-/alijäämä 1999 - 2026 Milj.€; ta 2022 ja ts 2023-2026

Kuntaliitos 1.1.2013
TP 2012 yhdistetty

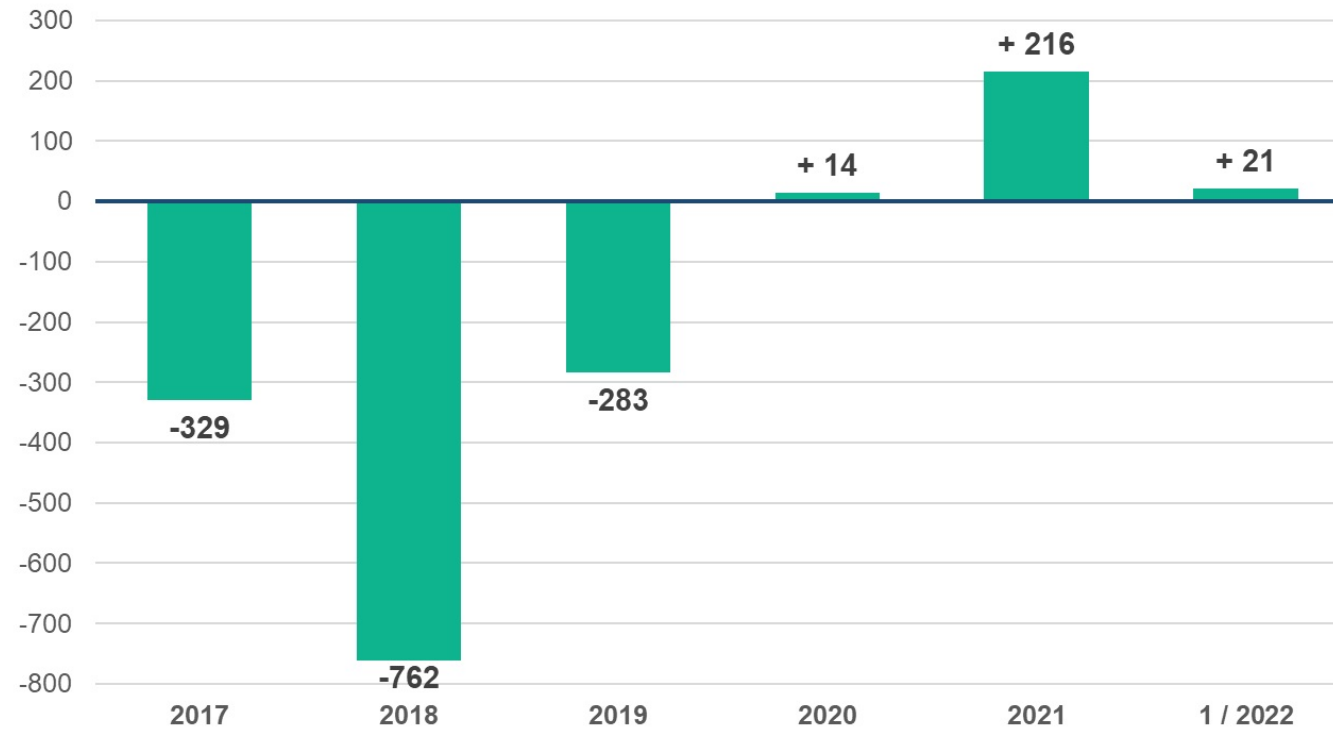

■ Kumulat. alijäämä ■ Yli-/alijäämä

Konsernivetka ajalla 2013-2021, (1000 €)

Savonlinnan muuttovoitto vahvistuu

**OKL siirrettiin
Joensuuhun**